

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novine je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Skülpno v edne fare 4 K.

Cena Novine v Ameriko je na leto 12 K.
Cena ednega drobca je doma 6 šilerev.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleh. v Crensovolb, CSERFOLD, Zalamegye.
K tomli se more pošilati naročalno i vsi dopisi, ne
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jesušovoga.“

Bojna.

Bitje na Monte San Gabriele.

Aug. 30. Na Ruskom fronti so Nemci prostor zadobili, pri Foksaní so ves Iresti pozajeli.

Na Taljanskem fronti veliko Isonzo bitje se s največšev britkostjov nadaljava. Branilci se branijo zmagovalno proti največšim napadom. Pri Podlesce, Madoni, Britof je sovražnik celi den notri do kesne noči nove vnožine lüčo proti našim postojankam. Taljan je novo šker vojno začno nücati, štero smo ne čakali. Na Karsti pri Britof so konjeniki napadali naše jarke. Vu ognji naših strojnih pušk so poničani.

Na Monte San Gabriel se borüvajočim junakom so teške vöre prišle. Proti večari se posrečilo sovražniki od sevra vu naše jarke priti. Kda je kmica postanola vu velkom viheri so je naši napadli i je vözbili.

San Marco je znovič na sredini bitja bio. S nožicami i s ročnimi granatami smo zdržali prve postojanke. Vu teh bitjah zvün drugih regimentov oddelkom 48. (Velka Kaniža) regimenta je dana bila prilika, da so pokazali svoje viteštvo.

Vu tom bitji od začetka mao smo zgrabili 10.000 Taljanov.

Na Trst so letalci iz nova bombe metali. Več prebivalcov je mrlo. Dosta hiš je poškodovanih. Med njimi varaška hiša.

Na Flandrskom velko strelanje s štükami.

Posebao velko je pri Verduni.

Aug. 31. Na Taljanskem bojišči. Na Trst so sovražni letalci že strtokrat bombe metali.

Na krajini Gorice je zgüba Taljane na vojni pokoj prisilila, med tem so naši nisterne ostale Taljanske gnezde vözdignoli.

Tem véksi so napadi pri Podlesce,

Madoni, Britov i že 7 dnih pri Monte San Gabriele. Tü je sredina bitja. Tü se bije clovek proti cloveki.

Na Tirolskom so naši pozajeli eden stan Taljanov.

Vu Flandriji s štükami strelajo. Tak i pri Verduni.

Sept. 1. Na Taljanskem bojišči med Tolmin i Vippach iz nova gori bitje. Pri Monte san Gabriele, kak prvle, tak i zdaj besno borüvanje stoji. Naši so vsaki napad viteško gori prijali. Pri Gorici so naši pozajeli eden Taljanski jarek, vlovili 6 Taljanskih častnikov, 140 vojakov.

Na Trst so Taljanje iz nova bombe metali. Pušpekova palača je poškodüvana.

Vu Flandriji je i na dale močno bitje stalo s štükami.

Na Chemin des Dames so Francozi močno napadali. Za ništerne jarke je celo noč stalo bitje.

Taljanje javijo, da so vu 11. bitji vlovili naših 720 častnikov, 26.585 vojakov.

Sept. 3. Na Taljanskem bojišči bitje na Monte san Gabriele li stoji.

Na Ruskom bojišči so Nemci pri Üxküell na dva kraja prek stopili Düno.

Sept. 4. Nemci so pozajeli na Ruskom varaš Riga.

Na Taljanskem bojišči se li bije za Monte San Gabriele. Letalci sovražni so iz nova napadali Trst.

Riga ma 325.000 prebivalcov, skoro polojno jih je Nemcov. Inda sveta je varaš slišo k Nemčiji.

Sept. 5. 19. dneva 11. Isonzo bitja je velko borüvanje bilo.

Monte San Gabriele je z nova na sredini bitja bio. Sovražnik je neprestanoma napado proti vrhi, šteri je večkrat vu njegove roke prišo, nego naši pešaki so ga vsikdar nazaj vzeli.

Napadi na Karsti so doli streti bili. 100 častnikov, 4000 vojakov smo vlovili. Od začetka mao to je že 15.000

Trst so letalci iz nova dvakrat napadali.

V noči od sept. 3-ga na 4-ga so sovražni letalci na Polo okoli 100 bomb vrgli, vu varaši so ništerne hiše poškodüvane, zvüna varaša se je skladišče slame vužgalo.

Nemci so od Rige na dale Dünamünd pozajeli.

Na Flandrskom bitje s štükami. Tak i pri Verduni.

Nemci so doli strelili 22 letalov, lajdinant Voss je 39. sovražnika doli strelo.

Odgovor Združenih držav na poslanstvo mirovno Sv. Oče.

Wilsonov odgovor se ne spomene Austrije-Vogerskoga. Se ne čüdüjemo, da so Združene države vu bitje spletene s Nemčijov, a s nami so samo diplomatske zveze vtrgüjene.

Wilson žele, da bi se skleno mir s demokratizanov Nemčijov.

Američani tak sodijo, da more biti mir na pravicah narodov i ne na pravicah vlad; na pravicah narodov, naj si bodo veliki ali mali, slabi ali močni; naj vsi majo enak opravno pravico do sloboščine, varnosti i samovlade.

Krivica, štero jo je včinila bojna z divjajočov brutalnov silov, more dobiti zadoščenje, ne na škodo višnje oblasti kakšega naroda, tem več vsi narodi, slabi močni zdržijo svojo suvereniteto.

Reč tistih, ki zdaj vladajo v Nemčiji, ne moremo sprejeti v poroštvo za to, naj stalno bode, či očivesno ne skaže vola i namen nemškega naroda samoga, da bi zagvüšalo druge narode sveta, da jo sprejmejo.

Brezi takšega poroštva se ne more ni eden narod vezati na skrite pogodbe, na pogodbo od razorožbe, na pogodbe, štere bi postavile razsodišča na mesto sile, od delitvi zemle i obnovitve malih narodov, či bi se te pogodbe skle-

nole s nemškov vladov. Počakati moremo nikaj novih dokazov od namenih Nemčije i Austrije-Vogerskoga. Bog daj, da jih precij i tak dokažejo, da bode mogoče iz nova ponovite vüpanje vseh narodov ino da bode mogoče ponoviti mir s sklenjenov mirovnov pogodbov.

Kornilov od Ruskoga bitja.

Najvekše bitje stoji na Rumunskom bojišči, kde vu kratkom vremeni se velke dela zgodijo. Na drugih frontah se tüdi vekše bitje začne.

Tak i Francozi pravijo, da za volo pozajimanja Riga na vse kraje se offenzive začnejo.

Velike naše zmage.

Na talijanskem bojišči smo na gori Sv. Gabriela Talijane premagali 6500 jih vlovili. Pri Hermadi smo vse nazaj do rok dobili, kaj so nam Talijani v '11. bitki pri Soči (Isonzo) vzeli. V toj '11. bitki smo že do 20 jezera Talijanov vlovili. Lepa slovenska mesta ne da tlačo zemlje lačen Talijan. V teh zmagah so se posebno odlikovali madjarski, slovenski (47. Mariborski) česki, horvacki i bošanski polki. Slava vsem tem junakom, Bogi pa srčna hvala. Zmagajo tüdi Nemci. Ruse so od Rige daleč že porinoli i dozdej so jih že 8700 zgrabili pa 180 topov (štükov) zaplenili. — Rusi se doma tüdi kolejo. V Kazani so puntarje strlivo vužgali i 1500 oseb tak osmrtili.

Dom i svet. — Glási.

Novi slovenski dühovnik, šteri je postao *vojni dühovnik*, je *Kós Vince*, gradški kaplan. Zdej že osem slovenskih dühovnikov mamó (deveti je nazajna svojoj fari) v vojnoj službi: štiri redovnike i štiri svecke dühovnike. Naša mala slovenska krajina kak veliki dar je stem ponüdila domovini. Želemo pa i tomi najnovjšemi našemi vojnomi dühovniki kak ovim prvejšim, naj ga vodi i blagoslavlja v rešenji mnogih düš Srce Jezusovo.

Krono dühovniško je dolnjelendavska ešperešija zdej v Bogojini držala. Spravišče to dühovniško kak lani tak i letos je počaštio z svojim visokim obiskom Dr. Boda Janoš, kanonik, cerkveni šolski nadzornik (inspektor). Za pisarja krone je ednoglasno zvoljen Čačič Jožef, črensovški plebanoš.

Skoro nesreča. Beltinski gospocki kočij se je pelao 7. po Črensovcih. Na Dolnjem konci pri hiši Rós Marka, kde je ravno cesta zavita, je tá vdaro z rudom mimo ceste idočega Rós Marka. Človek je malo glühi i ne čüo ropota kočij. Če bi rud malo bole vdaro človeka, bi taki mrtev postao, zdej njemi je samo bolečino i oteklino napravo. Ta pa vsaki kočij, gospocki tüdi more znati, ka kde je cesta na zavoj, naj tam ne tira.

Povrnenje v Ameriki. V Ameriki se jako dosta lüdi povrača iz luteranske vere na katoličansko. Samo v New-Jorki,

glavnom mestu se jih je letos 800 povrnolo, kak glasijo sami püšpek, ki so povrnjene firmali.

Novi čas! Pazka! 17. zajtra ob 3. se vüre edno vüro nazaj porinejo.

Vmro je od glada po dugom vmiranji 57-letni vrtuarski delavec Hajdinjak Ivan v Ljübljani, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16. Kranjsko. Zapüsto je v največšem siromaštvi dovico i dvoje male dece. Zadnji dve leti je živel družina z nezabelenov mrkevov, potrošenov s tistim praškom mele, štero dava mestno prehranjevalno društvo. Siromaštvo je od dneva do dneva vekše postajalo, kajti s 40 koronami v tom časi ne more ena družina v mestu en mesec shajati. Po dugom düševnom i telovnom trpljenji je moža rešila bela smrt vseh nadaljnih skrbi in bridkosti. Pokojni je rojen v našoj Slovenskoj Krajini v Prosečkoj Vesi. Prosimo njegovo rodbino i znance, naj pomagajo ostaloj dovici i sirotikama pokojnoga. Dari se lahko naravnoč dovici pošljejo ali pa č. g. Kerec Jožef, salezijanski klerik Ljübljana, Rakovnik.

Naznanjam svojim prijatlom, da sem premeščen. Moj naslov je Vindisch Štefan, desetnik, k. u. k. Untoffiz.-Kurs der 11. Armee, 7. Zug. Feldpost 224/III.

Slovo vzemejo: *Kocijan Štefan*, huzsár, z Martjanec, *Rajner Ferenc*, telefoništa, z Rakičana, *Ziško Šandor*, desetnik 18. domobranskoga pešpolka z Goričkih Adrijanec, *Barbarič Gregor* z Sebeborec, *Žohar Janoš* od Sv. Jürija,

Listek.

Kukurco trgajo.

Pred bojnov je pri meni bio blagoga spomina gospod. Zadržavo sam ga, znao sam, da rad ma goričke kraje.

Ne je mogoče — mi je pravo. Zuate, ka vütro do kukurco trgali, večer do jo lüpali, morem domo, to je hišno veselje.

Razmo sam. Ne sam ga nazaj več držo.

Iz nova trgamo kukurco. Moji goričanci so se posebno popaščili. Komaj sam vpamet vzeo, že je kukurca vse povsedi pred oknami visila. Ne majo kukurčnjakov, ne je vredno, malo povajo. Kak je lepo to tak pred oknami.

Pito sam je, te ste pa že pobrali.

Ja, hüdoba vse šče pozesti. Hüdoba je po našem Dolensko goričkem vrana, sraka, jastreb, jazbec — kokoš, vsaka stvar, štera kvar dela.

Tak, je tak. Pa znamkar, hüdoba na dveh nogah tüdi ta nosi.

Trganje, lüpanje, vse tak po tihoma. Skoro bi ne v pamet vzeo.

Vse po tihoma, vse žalostno. Smeh, veselje nam na obrazi zmrzne, obrtdne, kda čüjemo lagoje glase od ednoga ali drugoga, da ga že zemla zakriva.

Kak bi meli veselje, da tisti, ki so orali, sejali, sadili — so daleč od nas, vu smrtnoj pogibelnosti?

*

Tam na našem bregi je edna kuča. Marljivi lüdje vu njoj stanüjejo. Moški so se vu bojni, samo žene se doma mantrajo.

Sprotoletje se odpiralo. Mati je pravila: Delo se začinja, domo mo prosila moža pa sina Jožeka. Odposlane so molbenice.

Pri obedi so sedeli. Na okno so popoti vidili ednoga soldaka.

— To pa eden soldak.

— To je pa Jožek.

Pa zaistino je Jožek bio, na sloboščno je domo odpüščeni bio iz Galicije.

Bilo je veliko veselje, nego dnevi so hitro ta ščuknoli, mogo je nazaj iti.

Nazaj je mogo iti. Liki bi on sam znao, da več pri nas ne de hodo. V noči kda se je na železnico spravlo, je trikrat so k posteli, kde je njegov braček sladik sen spavo. Ne se je mogo od njega odtrgnoti.

Mile pisma je domo piso. Vsaka reč je slobod jemala: Mati, nikdar več vas ne mo vido.

Proso je peneze, krüh. Pa bi njemi

mati slednji filer, slednji falat krüha tüdi ta poslala.

Augusta 12-ga je piso, da je vse v roke dobo. Zahvalo se je.

Augusta 13-ga pa je že njegov pajdaš piso materi.

Jožeka je granata zadenola, več jih je včasi spomolo, on je živ, nego preveč ranjeni, noge njemi strgala, nego zato edne črevlje de lahko noso.

Pride pismo od vračitelja, da je Jožeki preveč lagoje.

Na slednje pride pismo od vojnoga popa, da je Jožek 15. aug. pokopani na katoličanskem cintori.

Nemški je bilo zapisano. Mati je s skuzami pobita k meni prinesla, s globokim pogledom me je prosila, naj njo nika lagojega vö ne čtem. Pa bi njo rad vö prečteo, da Jožeki je že dobro. Nego mogo sam njoj pravico povedati, da je Jožeki lagoje... preveč lagoje... zna mreti... je mro... je že pokopani...

Jožeki smo vö zazvonili, sveto mešo dali za njega služiti.

On je že na miri, več ga nika ne boli, nika ne briga.

Samo materi je velka žalost. „Tri leta že sama delam, se mantram, vüpala sam se, troštala sam se, da njemi delam...“

Bezec Janoš, z Bodonec, Žokš Anton z Kovačavec dabr. 18. dpp. od starišov, sester, bratov, roda, žene, dečice, so nešteri mladi še kak rosa med njimi pa vendar vsi radi ido, naj obranijo vogrsko domovino i svojo milo slovensko krajino, šteroj celoj se v pobožne molitve zročijo. Tesko se njim je ločiti od miloga doma i se podati v tujino v smrtno nevarnost, a krepki je ljubav do domače grude, do tistih nedužnih angelčkov, šteri komaj znajo ljubljeno ime povedati „ajtek“, do vernih tovarišic, dragih staršov i vseh domačih. Ta ljubav de je vodila, i njim v dušah donela ali do groba ali do srečnoga povrnjenja v domovino; bodi pa kakšće, edno le želejo i prosijo, naj na njihovo ljubezen močno odgovarja tudi njihovih domačih ljubezen do njih v vernoj molitvi, dobroj prošnji do Bl. D. Marije za nje i v najpoštenejšem obnašanji.

Vojaki za naše slovensko čtenje. „Novine redno vdabljam pa Marijin List sem tudi dobo v roke. To nam je na veliko tolažbo eti med pokvarjenim svetim. Dosta nas je tu z našega kraja, vsaki nas rad čite, je katoličanec ali evangeličanec, kajti vsakomi je draga materna reč posebno pa zato, ka nas naši spisi po dobrih navukah k Bogi vodijo. Ne bi smelo na Slovenskom hiše biti, kje bi te *dragi kinč: naše slovenske čtenje*-nej prebivao. Hiša brez toga čtenja je slabša kak kuče Afrikanecov, ki božje reči nigdar ne čujejo. Zato je tak pokvarjeni narod, ka nešće dobrega čteti. Dobro čtenje je dober penez, za šteroga se vse dobi kupiti. Zato če bi tak močen glas meo, ka bi se po celom sveti čuo, to bi kričao: čtite dobre reči. Iz srca pozdravimo vsi, moški i dečki svoje ljube domače, vse slovenske duhovnike i se njeni v molitev priporočimo. Tudi iz srca radi so mi dali iz svojih siromaških krajcarov nekaj podpore na naš slovenski tisk, naj se širi v ljuboj domačiji“. **Antolin Andraš, z Beltinec.** Darovali smo te znesek dobrovoljno: jaz, Kūhar Ivan z Bratonec, Balaško Jožef z Noršinec po 1 kor., Lebar Štefan z Brezovice, Kozlar Ivan i brat z Trnja po 1 kor. 20 f., Ferenčak Mihalj z Odranec 50, Kozak Jožef z Beltinec, Meserič Jožef z Lipovec, Sukič Jožef z Prosečke vesi po 30, Zver Ferenc od Lipe, Žižek Peter z D. Bistrice po 20 fil. — Bog lepo plati na tom i drugom sveti, dragi vojaki. *Vrednik.*

K pošiljanji sočive (zelenja) i sada je tudi potrebno transportno dovoljanje. Od 1-ga septembra sočiva i sad samo do 200 kgr. se samo slobodno pošilja, od 200 kil više na železnici, na ladjah, na motorah že more biti dovoljanje.

Junaška smrt. 8. aug. je omorila Ruska granata Matus Filipin Števana, 18. Reg. iz V. Dolenc.

Zgoro je na poli. Kiselak Ferenc, štiri let star pojbarc je v Doličah — Gradška fara — s svojimi bratami živino paso na poli. [Zajtra je ešće hladno bilo — pa je tudi paširska navada — so si ogen naložili, da bi se pri njem segrevali. Poleg ognja maloga Kiselaka gvant se je vužgo i dokeč so njegovi bratci pomoč prizvali, je dete celo zgorelo.

V Mlajtenci so 1-ga t. m. 3 falate remena vkradnoli vu vrednosti 2.100 koron. Žandarje tovaje iščejo.

Gvant iz papira. Da se „stoff“ napraviti iz papira. Močen je, dež njemi ne škodi, da se zaprati. Mehki je. Platno se že tudi redi iz papira.

Iz Dalmacije v Slavoniji. Dalmatince velka suhoča i po njoj slabi pov žene v Slavonijo. Vu krajini Drniser je 400 držin prosilo dovoljenje za preselitev, ar že več tam živeti ne morejo. Velka nevolja more biti, da paver povrže svojo zemlo.

30.000 falatov rožene živine iz Vogrskoga. Vogrska vlada je dopustila, da v Austrijo se slobodno pošlje do 13. sept. 30.000 rožene živine. Cena po kilah 4.30 — 5.60 kor.

Kupovanje silja. Kda iz ednoga kraja — pravi novi red vōdani — strošek vojakom samo tak bode zagvušeni, či silje Akcijalno Društvo Vojnoga Pova (Hadi Termény R. T.) prek vzeme, iz drugoga kraja pri kupovanji po sehim dosta nepravičnoga naprej pride, na priliko dragše cenijo i kupijo, več kupijo, kak bi hodilo — zato dopušćenje se ne da, da bi se silje zvūna vesi vu drugoj vesi smelo kupiti. — Podžupani (alispán) je zapoved dana, da gor stavi kupovanje vu drugih vesnicah; naj da opazovati vožnjo silja na kolah. Nazaj so prišle prošnje i ne smejo kupiti zvūna vesi med drugimi Kermedin, Sobota, Monošter.

Grah. Što eden metercent greha ma ali više, more ga zglasiti pri veškom poglavarstvi. Ki menje ma od ednoga metercenta, ne je dužen glasiti. Či je grah ne zmlaćeni, poprek se more notri glasiti, kelko se vūpa vert dobiti. Do 20. septembra se more notri glasiti.

Ječmeno malc kavo do mogle vertinje kühati, da pravo kavo že žmetno dobiti. Do zdaj so že tudi pražile ječmen, pšenico. V nisternom mesti ešće kukurco. Ječmena kava je ne žmahna, farbe tudi ne ma. — Ječmen trhe sklicati dati. Vzememo ništerne kile ječmena, ga zaperemo, smeti doli pobere. Potem telko vode vlijemo na

ječmen, da ga voda pokrije. Tak se moča ječmen 24 — 36 vōr, dokec se zrno med prstami ne da razmožiti. Potem ječmen se doli scidi pa vu lesenih ladah se vōprestre, da se sklica. Klice morejo dobiti dužino zrna, to se zgodi vu 8 dnevah. Ječmen moremo vsaki den zmešati, či je sūhi, malo ga poškopiti. Ječmen tak sladki grata. Potem se dobro posūhi. To je malc. Prvle, kak mo ga kühali, ga sprazimo, more gratati žuto-brnkasti. Klice presejamo. Sūhi malc na sūhom mesti je dugo dober.

Takša je bojna. „Jutarnji List“ pise: Onegin Popovič je paver bio v Knini v Dalmaciji. Mladi, zdrav človek, bistro pameti. Radi so ga meli, več let je porgarmeister bio. Kda je bojna vōvdarila, so ga notri zaprli, nego so pa odpustili i so ga vzeli za vojaka. — Teda ga je nikak tožo, da je, prej, nika gučo. Pred vojniškov sodnijov je na smrt osodjeni bio i so ga strelili. — Na dva meseca je obetežao on, ki ga je tožo, dao je popa zvati i je vadlūvao, da je Popoviča on krivo glaso. Kda je to branilni fiskališ Popoviča to čuo, znovič je gori vzeo pravdo i je Onegin Popovič za nedužnoga spoznani bio — po smrti.

Naš pretroll v Nemčije. Kak Austrijske novine pisejo, iz Austrije de se v Nemcijo vozilo vsaki mesec 240 vagonov, do zdaj je iz voz znašao 1100 vagonov na mesec. Drugi petroli dobi iz Rumunskoga. — Vu mirnih časah se je v Austriji pridobivalo mesečno 7000 vagonov petrola, zdaj pa komaj 1400 vagonov, iz šterih 250 dobi armada, 240 Nemčija, 200 država, 700 vagonov samo ostane na nas.

Društvo Vertov vu Vasvármegye. Društvo je 1-ga sept. spravišće držalo. Tajnik je notri pokazo najnoviši red od pova, potem prosnjo društva Vertov vu Békésmegye, štero prosi, naj se kvota — ključ — na glavo podigne — ovak vu štrik stopijo. I naše društvo prosi od ministra, naj žene s moškami edno kvoto majo, štera na glavo naj bode 18 kil. Mauto — vamo — vu mlini so odločili 10 procentno. Pogučavali so si od cene krme. Preporačali bodo sledeće cene:

Seno I. 50 — 52 kor.

Seno II. 40 — 42 „

Seno III. 30 — 32 „

Sprotoljšnja slama 28 — 30 kor.

Jesenska slama . 14 — 16 „

Guč je bio i od toga, da samo na tri mesece se da dovoljenje mlenja.

Rumanske šole ljudstva na vogerskem bodejo deželne, je odločil Apponyi minister. Dosta učitelov se je proti domovini obrnol, kda so Rumani na Vogersko vdarili. Deželne postanejo ob prvem one šole, šterih učitelje so prek stopili k sovražniki ali proti šterim je tožba notri spelana.

Mak je pod zapor vzeti. Maksimal cena 100 kile 250 koron.

Močajte pšenico s galicom! Letos je na kraje dosta setnive pšenice bilo. Poznate snet? Setniva pšenica je sivo brnkasta, meslo mele s snetjov napunjene. Je i kamena snet. Snet pri mlatitvi pride na zdravo pšeničo, pri sejetvi pa vu zemlo, tam vküp rase s pšenicev i se spravi vu vlat i zrnje, štero na nikoj spravi. Stari ljudje so pšenico na sunci sühšili. To tüdi vala. Nego več vala s kufrenim galicom močati. Na sto litre vode 2 kili. Na 10 litrov 2 deki. Či je vu sejetvi sühoča, morete pšenico posühšiti. Tak znate, ka či mokro zrnje, kakše steč, vu süho zemlo pride, zdögne, či na hitroma dež ne pride. — Dober je tüdi formalin (40% Formaldehyd). Na 300 liter vode vzeme 1 liter formalina, doide za 2—3 metercent pšenice. Vu tekočino siplje pšenico, za en čas jo vözagrabi. Či jo dugo moča ali močno napravi tekočino, pšenica ne zide. Edno tekočino dvakrat samo lahko nücamo za močanje, — sledi moč zgübi. — Formalin se dobi vu vsakoj apoteki.

Silje Sobočancov. Sobota, kda njoj je ne zraslo zadosta silja, je prosila, da bi vu okolici slobodno kúpila silje. Nego ne so dobili dopüščenja. Lüdje so ne zadovolni. Nišče nešče več mele jesti Vojnoga Pova. Vsaki je že do guta pun žnjim. Sobočanci so zdaj na tom, da takšo melo dobijo, štero do dönok mogli pojesti.

Jabočnica. Letos je dosta sada. Poštüjte ga. Delajte jabočnico. Prvo je, da posoda more čista biti, ne pisniva. Jaboka dobro trbe skučti. Sprešani most se vleje vu lagev, šteri se vsaki den dvakrat nalije, da zna vövržti. Lükno od zgoraj ne trbe zateknoti. Či je jabočnica za 8—14 dnih zavrela i je tiha gratala, lükno zateknemo, za prva lahko, sledi močno. Večkrat poglednete lagev i ga nalijete. Meseca novembra ali decembra jabočnico pretočite. Na sprotoletje jo znovič pretočite. Či te tak delali, ne de vam iz jabočnice jesi.

Jesi. Stari ljudje pravijo, da po Velkoj Meši je vsako jaboko dobro. Dobro je za jesi. Jaboka skučete. Vu odpreto posodo siplete tropino. Na toplom more biti. Či do vam tropine od zgoraj sühe, da se vam ne vužgejo, malo vode gori vlejete. Što šče močen jesi meti, dosta vode gori ne leva. Či so jaboka bolje zrele, jesi je tüdi krepši. Zvüntoga kda se tropine z moštom vred vu posodo siplete, se vleje k njemi gotovi jesi. Za 3—4 tjedne te že gotovi jesi meli. Ga lahko vu lagev spravite. Samo od sebe se razmi, da či štoj šče dober jesi meti, ga more pretakati. Slab jesi ovak zvunja.

Vojaški pozdravi.

Pozdrav pošilajo: Smodiš Frane p. 83. pp. z G. Rakiča, Gjörök Franc, č. sluga z Martjanec, Celec Ivan p. 12. pp. z Krajne, Pozvek Frane z D. Slaveč, Bratec Karol, Grlec Ferenc z Motovilec, Ficko Alojz z Vidonec, Vogrinčič Alojz z Gerlinec, p. 64. pp., Špilak Jožef, 12. dbr. z Brezovice, Lazar Matjaš, topničar z Gradca, Jerič Ivan, sanitec, z Dokležovja, Szegéri Štefan, 18. dbr. od Sv. Jeléne, Gjörkös Janoš, topničar, Kovač Štefan, topničar, z Garešnice, Štefanec Matjaš, topničar, z Bratonec, Horvat Jožef, topničar, z Kükečkoga, Zsoldos Marko 20. dbr. z Trnja, Koštric Jožef 20. dbr., Gašpar Viljem, poddesetnik, Grebenar Augustin, Repnjek Karol, Kühar Štefan, Rogač Rudolf, Ficko Štefan p. 83. pp., Cigan Matjaš, topničar z Žižkov, Zver Ignac, 20. dbr. i pajdaši, Karh Ferenc, desetnik 18. dpp., Frank Matjaš, p. 48. pp. z Štrigove, Horvat Anton, p. 83. pp., Menčigar Štefan, p. 104. b. z D. Slaveč, Püčko Martin, dombr. 20. dpp., Gaal Jožef, p. 83. pp., Stanko Mihal, topničar, z Trnja; Šerfec Jožef, p. 83. pp. z G. Sinika, Báthori Matjaš, sanitec, z Kúpšinec, Kosednar Anton, p. III. 104. bat., Skafar Ivan, trenski vojak z Žižkov, Lukač Franc, od delavske stotnije, Magyar Štefan, v. pri strojnih puškah, Toplak Štefan, dbr. IV/13. bat. z Renkovec, Stevanec Ivan, vojni delavec, Bokan Franc, p. 1046., Lukač Martin, topničar, z Dokležovja, Sabjan Jožef, 18. dbr. z Bogojine, Kovač Janoš p. 104. b., Koštric Štefan p. 48. pp. z D. Bistrice i pajdaši, Grúškovnjak Martin, 20. dbr. z Žižkov, Sobočan Štefan od M. Nedelje, Horvat Ivan, p. 48. pp., Gabor Ferenc i pajdaši, slovenski sapörje z Bogojine, Hozjan Jožef, Bohanec Štefan, topničarje, Prša Mihal, sapör, z D. Lendave, Kolenko Jožef, sanitec, z D. Bistrice, Andrejek Janoš, podd., Magdič Pavel, 11. strelac, z V. Polane, Cipot Mikloš, z Mlajtinec, Krémar Štefan p. 59. pp. z Ižekovec, Vindisch Štefan, desetnik, z Dokležovja, Saruga Jožef, železničar, Sinke Kalman, desetnik 18. dpp., Gonza Janoš, Balažic Ivan, domobranca 20. dpp. z G. Bistrice, Fürst Jožef, 20. dbr. z Bratonec, Hozjan Martin p. 29. pp. z Črensovec, Horvat Gregor 20. dbr., Ropoš Gabor, 34. dbr., Plej Martin, trenski vojak z Ivanec, Novak Franc, huzár, Magdič Jožef p. 48. pp., Kerpič Mihalj, 34. dbr. od Grada, Zsoldos Marko, 20. dbr. z Trnja, Cigat Ivan, Horvat Štefan, bet. vojak z V. Polane, Berden Štefan od tesarske stotnije z Filovec, Mertük Marko, vojni delavec, Kavaš Balaž z Beltinec, Karika Ferenc z Törnišča, Kiric Ivan, z Hotize, vojni peki, Meričnjak Ferenc, Osláj Martin, Kerman Peter, Berden Janoš, desetnik z Filovec, Lončar Štefan z D. Lendave, Farkas Jožef z Hotize, p. 48. pp., Držanič Mihal 18. domobr., Gomboc Anton, p. 83. pp., Zerdin Štefan, topničar z V. Polane; Klovar Jožef, 20. dbr., Edšidť Jožef, p. 26. pp. z Gederovec, Gombosy Janoš, železničar, z Salamenec, Ferenčak Mihal, topničar, Antolin Jožef, topničar, z Beltinec, Buzetti Ferenc, p. 83. pp. z Bakovec, Kalec Martin p. 105. pp. z Trnja, Ferenčak Martin, p. 28. pp. od Lipe, Lah Janoš, v. 14. str. z Cankove, Gerič Štefan trenski vojak, Hozjan Ivan, betežen vojak z Trnja, Kohek Mihal, hromi vojak, z D. Bistrice, Kos Ivan, 31. dbr. z Bakovec, Mesarič Štefan, p. 29. pp.,

Zver Štefan, 20. dbr. z Gomilic, Puhán Janoš, p. 48. pp., Bokan Janoš, p. 48. pp. z Doličov, Kerec Mihal, topničar, z Vidonec, Berden Ivan, p. 48. pp. z Filovec, Koren Jožef, metalec min, z Renkovec, Camplin Štefan, p. 47. pp. z Filovec, Kavaš Jürrij, p. 48. pp. z Adrijanec, Kovač Ferdinand, p. 12. pp., Kardinar Jožef, Trplan Mirko, četov. 83. pp. z Markovec, Casar Jožef, topničar, Sterlak Ferenc, 34. dbr., Gergorec Janoš, trenski vojak, z Petanec, Botjak Franc 34. dbr. z Krajne, Balažic Matjaš, Žerdin Jožef, Kottjek Jožef, p. 48. pp. z V. Polane, Lebar Štefan 20. dbr. z V. Polane, Réceg Matjaš, p. 83. pp. od Sv. Jürja, Lovrenčič Jožef i pajdaši, slovenski topničarje, Godina Jožef, telegrafist z D. Bistrice, Hari Ludvik, p. 104. bat., Gomboc Viktor, desetnik 83. pp., Jerič Ivan, četov. tel. z Dokležovja, Žalik Ivan, pazitel voj. z Rakičana, Bagar Ivan, p. 104. pp. z Črensovec, Domjan Ferenc p. 83. pp. z Koga, Edšidť Štefan, p. 83. pp. z Gederovec, Lukač Franc, p. 71. pp. z Kroga, Škarjat Ivan, trenski vojak, Celec Andraš, topničar od Grada, Krauthaker Ferenc, huzár, Horvat Anton, p. 83. pp., Smolko Štefan, p. 26. pp. z Beltinec, Kovač Janoš, p. 104. bat. z Kroga, Šukar Mirko p. 104. bat.: vsem svojim dragim domačim, starišam, sestram, bratom, rodi, ženam, deci, poznancom, dobrotnikom, posebno duhovnikom svojim i vsem farnikom. Naznanjajo, ka mesto svoje matere, od štere so oddaljeni, ali štero že grob pokriva, njim je mili slovenski Marijin List drügo mater pokazao, Bl. D. Marijo, k šteroj v nevolah pribežijo i se njoj z vüpanjom potožijo, pa vsele je olejsano njihovo srcé. Zato pa majo i bodo i nadale radi meli Marijin List, šteroga kak i Novine visoko častijo, iz srca ljubijo, komaj čakajo i z vsov zahvalnostjov svojega srca pozdravljajo kak pravi kinč vogrskih Slovincov.

Naznanjajo dale domačim i vojakom, naj si ne želejo dalje boja, šeravno bi komi milijone haska prineseo, zato ka rešenje edne jedine düše je več kak milijon svetov, te boj pa vnogo-vnogo düš pogüblja. — So kak bratje Slovenci na bojišči, vküp si sedejo i tak na glas štejo Novine, kak da bi doma pod domačim drevom je šteli po nedelah.

Prosijo končno pajdaše-vojake, naj samo istinske glase pošilajo domo; domači naime vse verjejo i poleg toga večkrat nastane svaja, i trpi dostokrat koga poštenje nazužno iz sklenjenimi rokami se obračajo do vsako düše, posebno do mladine z tov milov prošnjov: oj vzemite, vzemite, vzemite Jezusa parkrat k sebi za nas.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tédne in žejo gasééte si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izklüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno štev. 85. Moravsko.